

طرح شاخص مدیران خرید دی ۱۴۰۰

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

۵۰/۳۱

شاخص صنعت – دوره چهارم

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت در دی ماه ۵۰/۳۱ به دست آمده است. نرخ رشد فعالیت‌ها به کمترین مقدار ۵ ماهه اخیر رسیده است. در دی ماه در میان مؤلفه‌های اصلی، شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه، عدد زیر ۵۰ را به ثبت رسانده‌اند.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصولات در دی ماه (۵۰/۵۴) نسبت به آذر کاهش داشته است و طی ۵ ماه اخیر از مرداد ماه به کمترین مقدار خود رسیده است که دلیل اصلی آن کاهش شدید تقاضای مشتریان و کمبود نقدینگی است.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در دی ماه (۴۴/۹۰) طی ۵ ماه اخیر از مرداد ماه کمترین مقدار را به ثبت رسانده است. کاهش قدرت خرید به همراه نااطمینانی نسبت به فضای سیاست بین‌المللی کشور و انتظارات نرخ ارز باعث شده تا بسیاری از مشتریان سردرگم شوند.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه در دی ماه (۴۶/۲۱) مجدداً کاهش یافته و به کمترین مقدار ۳ ماهه اخیر رسیده است. ادامه افزایش قیمت مواد اولیه هرچند از شدت آن کاسته شده، نابسامانی نرخ ارز و کمبود نقدینگی، شرکت‌ها را با کمبود مواد اولیه روبرو کرده است.
- ✓ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار (۵۳/۱۴) نسبت به ماه قبل افزایش داشته است و در ۳ ماه اخیر به بیشترین مقدار خود رسیده است.
- ✓ شاخص میزان فروش محصولات (۴۵/۶۳) به کمترین مقدار ۵ ماهه خود از مرداد ماه رسیده است.

۴۶/۹۴

شاخص کل اقتصاد – دوره بیست و هشتم

- ✓ شاخص مدیران خرید کل اقتصاد در دی ۴۶/۹۴ به دست آمده است و شاخص کل به کمترین نرخ ۵ ماهه اخیر رسیده است. در این ماه به جز شاخص سرعت انجام و تحویل سفارش، سایر مؤلفه‌های اصلی زیر ۵۰ ثبت شده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۳/۱۴) در دی ماه کاهش داشته و طی ۶ ماه اخیر از تیرماه، کمترین نرخ را به ثبت رسانده است. در این ماه بسیاری از کسب و کارها به دنبال کاهش قدرت خرید و نقدینگی، با کمبود شدید تقاضای مشتریان روبرو بوده‌اند.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۴۳/۸۱) در دی ماه، طی ۹ ماه گذشته از فروردین ماه به کمترین میزان رسیده است. این شاخص به دلیل کمبود نقدینگی، تورم و نااطمینانی نرخ ارز متاثر از تصمیمات سیاسی، در همه بخش‌های اقتصادی کاهش یافته است.
- ✓ شاخص قیمت فروش محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده (۵۸/۲۵) نسبت به ماه قبل تا حدودی افزایش داشته و بیشترین نرخ افزایش این شاخص در بخش ساختمان بوده است. ادامه روند افزایش قیمت‌ها و فشار هزینه‌های تولید و ارائه خدمات باعث شده علیرغم کاهش قیمت مواد اولیه و میزان تقاضا، قیمت فروش محصولات و خدمات بعد از ورود به دوره کاهشی در سه ماه اخیر، مجدداً افزایش یابد.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

آخرین داده‌های موسسه IHS از شاخص ترکیبی PMI در منطقه یورو در ماه ژانویه عدد ۵۲/۴ را نشان می‌دهد که کمترین عدد طی ۱۱ ماهه گذشته بوده و شاخص فعالیت‌های بخش خدمات با عدد ۵۱/۲ به کمترین مقدار ۹ ماهه خود رسیده‌است. رشد فعالیت کسب و کارها در منطقه یورو با گسترش سریع امیکرون در بخش خدمات کاهش یافت، اما بخش صنعت با منتفع شدن از محدودیت‌ها با کاهش تاخیرها در زنجیره تامین باعث تقویت تولید شد. گسترش سریع نوع امیکرون منجر به اعمال مجدد بسیاری از اقدامات برای مهار ویروس شد که به ویژه در آلمان، فرانسه، ایتالیا و اسپانیا باعث کاهش شدید در هزینه‌های مصرف‌کننده در بخش گردشگری در ابتدای سال شد.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در دی ۴۶/۹۴ به دست آمده‌است و شاخص کل به کمترین نرخ ۵ ماهه اخیر رسیده‌است. در این ماه به جز شاخص سرعت انجام و تحویل سفارش، سایر مؤلفه‌های اصلی زیر ۵۰ ثبت شده‌اند. دلیل اصلی کاهش شاخص کل در دی ماه آن است که اکثر فعالان اقتصادی در بخش‌های ساختمان، خدمات و کشاورزی وضعیت را بدتر از ماه قبل ارزیابی کرده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در دی ماه (۴۷/۰۷) کاهش داشته و کمترین مقدار را طی ۵ ماه گذشته از مرداد ماه به ثبت رسانده‌است. این شاخص در بخش خدمات و کشاورزی و ساختمان به دنبال کاهش شدید تقاضا و نقدینگی با رکود بیشتری همراه بوده‌است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۳/۱۴) در دی ماه کاهش داشته و طی ۶ ماهه اخیر از تیر ماه کمترین نرخ را به ثبت رسانده‌است. در دی ماه بسیاری از فعالیت‌های کسب و کار به دنبال کاهش قدرت خرید و نقدینگی با کمبود شدید تقاضای مشتریان روبرو بوده‌اند که البته بخشی از آن ناشی از سردرگمی در مورد نوسانات نرخ ارز متأثر از فضای توافقات سیاسی کشور بوده‌است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۴۳/۸۱) در دی ماه طی ۹ ماه گذشته از فروردین ماه (تعطیلات و اوج شیوع کرونا) به کمترین میزان رسیده‌است. این شاخص به دلیل کمبود نقدینگی، تورم و ناطمینانی نرخ ارز متأثر از تصمیمات سیاسی، در همه بخش‌های اقتصادی کاهش یافته‌است.

➤ شاخص میزان استخدام و به کارگیری نیروی انسانی (۴۹/۹۱) در دی ماه با نرخ کمتری نسبت به آذر کاهش یافته‌است. به عقیده بسیاری از فعالان اقتصادی به ویژه در بخش ساختمان و خدمات و کشاورزی، به دنبال کاهش میزان سفارشات، افزایش فشار هزینه‌ها و کمبود نقدینگی با حداقل نیروی ممکن به فعالیت ادامه می‌دهند.

➤ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات (۴۷/۱۴) همچنان در دی ماه به کمترین مقدار ۳ ماهه اخیر رسیده‌است. بخشی از کاهش تقاضای خارجی به دلیل تعطیلات ژانویه و همچنین شرایط آب و هوایی بوده‌است. براساس آخرین آمار گمرک، صادرات و واردات در دی ماه هم به لحاظ ارزشی و هم به لحاظ وزنی نسبت به آذر کاهش داشته‌اند.

➤ شاخص قیمت فروش محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده (۵۸/۲۵) نسبت به ماه قبل (۵۵/۳۹) تاحدودی افزایش داشته و بیشترین نرخ افزایش این شاخص در بخش ساختمان بوده‌است. ادامه روند افزایش قیمت‌ها و فشار هزینه‌های تولید باعث شده علی‌رغم کاهش قیمت مواد اولیه و تقاضا، قیمت فروش محصولات و خدمات افزایش یابد. براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران شاخص قیمت مصرف‌کننده در دی ۱۴۰۰، برای خانوارهای کشور به ۳۸۸/۲ رسید که نسبت به ماه قبل ۲/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

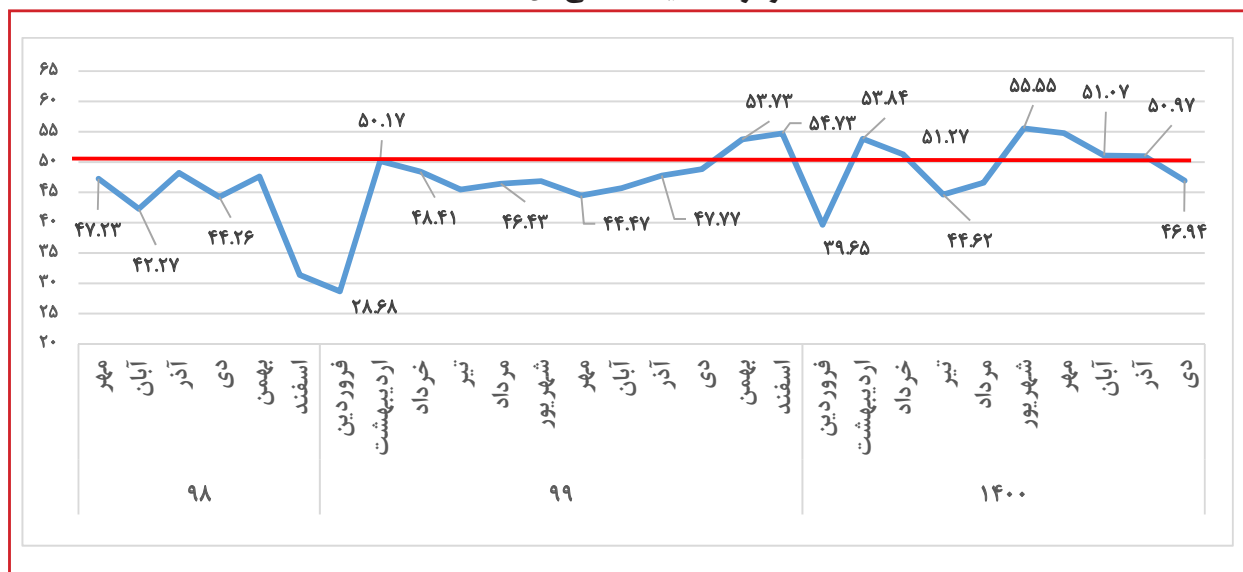
➤ شاخص میزان مصرف حامل‌های انرژی (۶۹/۸۳) طی ۲۸ دوره از ابتدای شروع طرح (مهر ۹۸) به بیشترین مقدار خود رسیده‌است که البته به دلیل بروز سرمای شدید در ابتدای زمستان تشدید شده با اینحال بسیاری از فعالان اقتصادی با معضل چندبرابر شدن قیمت سوخت و بالا رفتن هزینه تولید نیز روبرو هستند.

به طور کلی براساس نظرسنجی انجام شده از فعالان اقتصادی در دی، اکثر کسب و کارها با کمبود شدید تقاضا روبرو بوده‌اند علاوه بر آن روند ادامه‌دار فشار هزینه‌ها همراه با نگرانی از افزایش مالیات‌ها بسیاری از کسب و کارها به ویژه در بخش خدمات را در آستانه تعطیلی قرار داده‌است. وضعیت به گونه‌ای است که بسیاری از بنگاه‌ها از حداکثر توان خود استفاده کرده و بیشتر از این توان تحمل افزایش هزینه‌ها و کمبود نقدینگی را ندارند. از سوی دیگر نااطمینانی ناشی از فضای بین‌المللی کشور و تاثیر آن بر قیمت ارز، باعث کاهش تقاضا شده‌است.

جدول ۱: شاخص کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) دی ۱۴۰۰

شاخص	آبان ۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰
شاخص کل اقتصاد	۵۱/۰۷	۵۰/۹۷	۴۶/۹۴
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۳/۸۶	۵۳/۱۳	۴۷/۰۷
میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۷/۳۸	۴۸/۰۰	۴۳/۱۴
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۴/۶۰	۵۹/۲۳	۵۲/۴۲
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۴/۶۲	۴۶/۴۹	۴۳/۸۱
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۳/۷۲	۴۸/۷۴	۴۹/۹۱
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۸۳/۱۳	۸۲/۰۱	۷۵/۶۸
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۴۸/۶۰	۴۹/۷۲	۵۰/۰۰
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۸/۳۸	۴۷/۷۷	۴۷/۱۴
قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه شده	۶۳/۱۴	۵۵/۳۹	۵۸/۲۵
مصرف حامل‌های انرژی	۶۴/۲۶	۶۷/۸۸	۶۹/۸۳
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۴/۷۴	۵۴/۰۳	۴۷/۶۱
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۵۹/۷۴	۵۶/۰۳	۵۸/۳۷

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

براساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در دی ماه عدد ۵۰/۳۱ به دست آمده است. به اعتقاد اکثر فعالان بخش صنعت، نرخ رشد فعالیت‌ها به کمترین مقدار ۵ ماهه اخیر رسیده است. در دی ماه در میان مؤلفه‌های اصلی شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد زیر ۵۰ را به ثبت رسانده‌اند. همچنین در صنایع کانی غیرفلزی، غذایی، پوشاک و چرم، لاستیک و پلاستیک و چوب، کاغذ و مبلمان عدد شاخص کل، زیر ۵۰ بوده است.

➤ شاخص مقدار تولید محصولات در دی ماه (۵۰/۵۴) نسبت به آذر کاهش داشته است و طی ۵ ماه اخیر از مرداد ماه به کمترین مقدار خود رسیده است که دلیل اصلی آن کاهش شدید تقاضای مشتریان و کمبود نقدینگی است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در دی ماه (۴۴/۹۰) طی ۵ ماه اخیر از مرداد ماه کمترین مقدار را به ثبت رسانده است. کمبود نقدینگی، نااطمینانی نسبت به فضای سیاست بین‌المللی کشور و نوسانات نرخ ارز باعث شده تا بسیاری از مشتریان دچار سردرگمی شوند.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه در دی ماه (۴۶/۲۱) مجدداً کاهشی شده و به کمترین مقدار ۳ ماه اخیر رسیده است. تورم و ادامه روند افزایشی قیمت مواد اولیه هرچند شدت آن نسبت به ماه قبل کمتر شده، نابسامانی نرخ ارز و کمبود نقدینگی شرکت‌ها را با کمبود مواد اولیه روبرو کرده است.

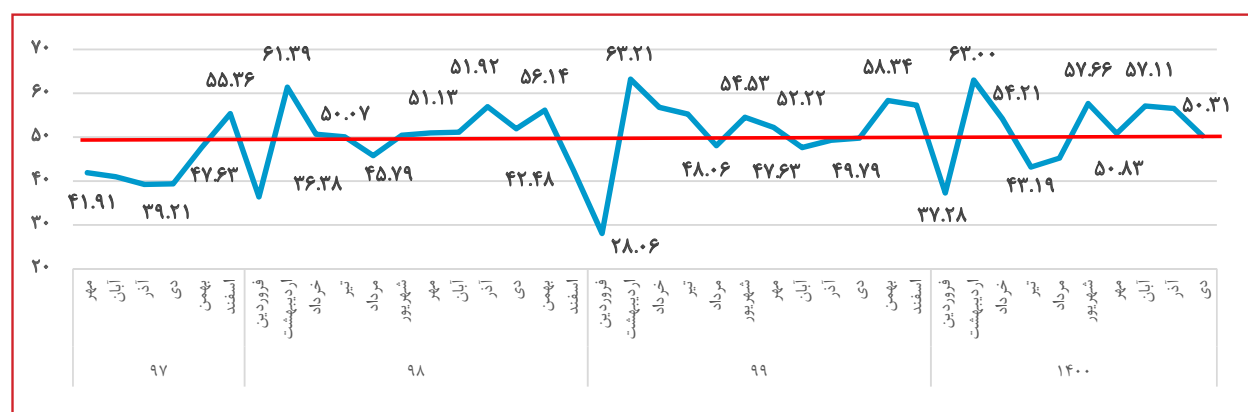
➤ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار (۵۳/۱۴) نسبت به ماه قبل افزایش داشته است و در ۳ ماه اخیر به بیشترین مقدار خود رسیده، به نظر می‌رسد با کاهش تقاضا و کاهش شاخص میزان فروش، موجودی کالاها در انبارها افزایش یافته است.

➤ شاخص میزان فروش محصولات (۴۵/۶۳) به کمترین مقدار ۵ ماهه خود از مرداد ماه ثبت کرده، به عقیده فعالان اقتصادی کاهش قدرت خرید و نقدینگی و شرایط نابسامان قیمت ارز باعث سردرگمی مشتریان برای تصمیم در خرید شده است.

➤ شاخص انتظارات تولید در ماه آینده (۶۱/۶۲) خوش‌بینی به بهبود شرایط را برای بهمن ماه و رسیدن به روزهای پایانی سال را نشان می‌دهد. تقریباً فعالان اقتصادی در همه رشته فعالیت‌ها به جز چوب، کاغذ و مبلمان و لاستیک و پلاستیک انتظارات مثبت برای ماه آینده دارند.

به طور کلی در دی ماه، برخلاف انتظارات ماه گذشته که تولیدکنندگان پیش‌بینی رونق و بهبود شرایط را داشتند، اکثر صنایع به دلیل کاهش شدید سفارشات ناچار به کاهش تولید شدند. همه صنایع با افزایش چندبرابری قیمت گاز روبرو بوده‌اند که به همراه نگرانی از افزایش مالیات‌ها، برایشان برنامه‌ریزی با در نظر گرفتن قدرت خرید جامعه بسیار دشوار شده است. صنایع وابسته به محصولات پتروشیمی‌ها باز هم در زنجیره تامین مواد اولیه خود با مشکل روبرو هستند و خودروسازی‌ها نیز با ادامه روند پرداخت نکردن تعهدات خود، قطعه‌سازان را دچار مشکل کرده‌اند. همچنین پرداخت بدون نظارت یارانه به دارو و مواد غذایی با ناکارآمدی زیادی صورت می‌گیرد و در نهایت به جای تامین مایحتاج مردم، صرف صادرات می‌شود.

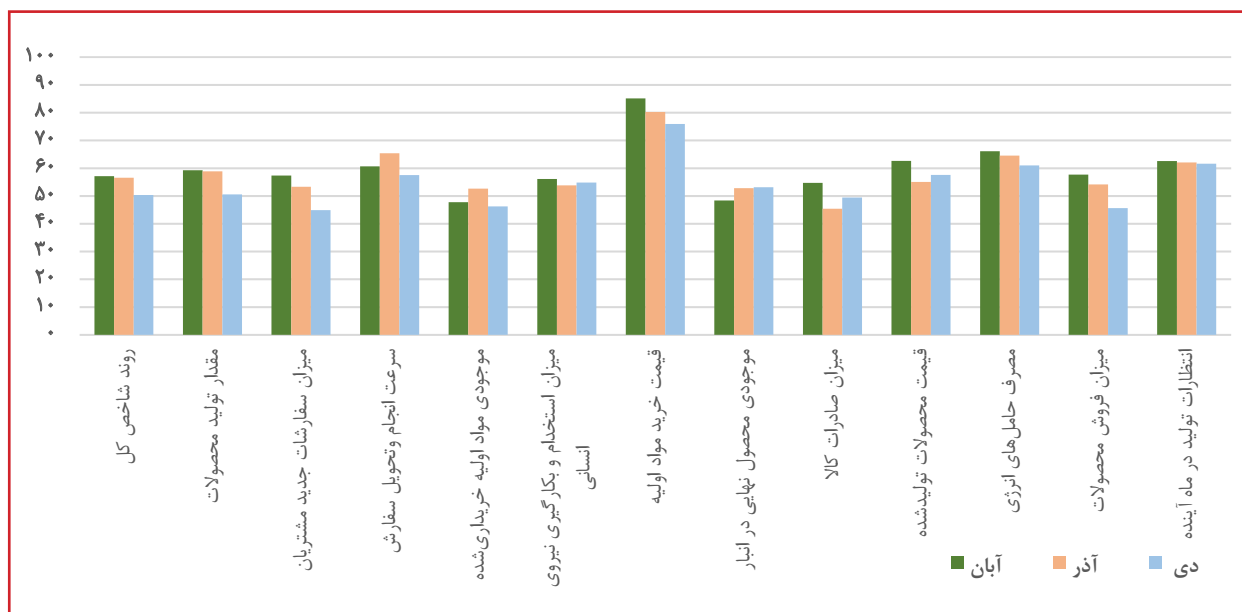
نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) دی ۱۴۰۰

شاخص	آبان ۱۴۰۰	آذر ۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰
شاخص کل صنعت	۵۷/۱۱	۵۶/۵۳	۵۰/۳۱
مقدار تولید محصولات	۵۹/۲۵	۵۸/۸۴	۵۰/۵۴
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۷/۳۶	۵۳/۳۳	۴۴/۹۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۰/۶۳	۶۵/۳۸	۵۷/۵۰
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۴۷/۷۵	۵۲/۶۰	۴۶/۲۱
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۶/۱۰	۵۳/۷۸	۵۴/۷۹
قیمت خرید مواد اولیه	۸۵/۱۲	۸۰/۳۵	۷۵/۹۱
موجودی محصول نهایی در انبار	۴۸/۳۵	۵۲/۸۲	۵۳/۱۴
میزان صادرات کالا	۵۴/۷۰	۴۵/۳۷	۴۹/۴۳
قیمت محصولات تولید شده	۶۲/۶۳	۵۵/۰۲	۵۷/۵۵
مصرف حامل‌های انرژی	۶۶/۰۸	۶۴/۵۱	۶۰/۹۹
میزان فروش محصولات	۵۷/۶۷	۵۴/۱۲	۴۵/۶۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۲/۵۷	۶۲/۰۵	۶۱/۶۲

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به دی ۱۴۰۰

برخی از مشکلات اصلی از دید فعالان اقتصادی در دی ماه ۱۴۰۰:

- افزایش شدید قیمت حامل‌های انرژی به خصوص گاز طی ماه‌های اخیر، هزینه‌های تولید را به شدت افزایش داده و همراه با نگرانی از افزایش مالیات، شرایط را برای تولیدکنندگان بسیار سخت و غیرقابل پیش‌بینی کرده‌است. از سوی دیگر قطعی گاز صنعتی در بعضی از استانها مانند چهارمحال و بختیاری باعث توقف خط تولید شده‌است. (کافی غیرفلزی و.....)

- اجباری شدن درج قیمت تولیدکننده بر روی بعضی از محصولات، در تقاضای فروشگاه‌ها تأثیر منفی گذاشته و باعث هرج و مرج در بازارها شده‌است. (صنایع شیمیایی، صنایع غذایی)

- نظارت و روش‌های اجرایی درستی در فرآیند یارانه‌ای که دولت به برخی کالاها نظیر مواد غذایی و مواد دارویی می‌دهد وجود ندارد. این کمک هزینه که

با هدف حمایت از مردم داده می‌شود یا از طریق گمرکات یا به صورت قاچاق به کشورهای دیگر صادر می‌شود و در عمل با صادرات به سایر کشورها کارایی مورد نظر خود را ندارد. (صنایع شیمیایی، صنایع مواد غذایی و ...)

- به دلیل عدم پرداخت بدهی توسط خودروسازان به قطعه سازان و در نتیجه کاهش نقدینگی، قطعه سازان امکان تولید ندارند و در نتیجه به دلیل ناقص شدن چرخه تولید خودرو بسیاری از شرکت های وابسته مانند لاستیک سازی‌ها با افت شدید تقاضا روبرو هستند. (صنایع تولید وسایل نقلیه و قطعات وابسته، صنایع لاستیک و پلاستیک)

- عدم شفافیت و تعلل در تأمین به موقع مواد اولیه توسط تولیدکنندگان عمده پتروشیمی‌ها برای بازار داخلی که با توجه به انحصاری بودن این محصولات و گستردگی صنایع مصرف کننده پایین دستی آن از جمله صنایع نساجی، لاستیک و پلاستیک و ... تأمین مواد اولیه را با مشکل جدی روبرو می‌کند. (صنایع نساجی، لاستیک و پلاستیک)

- عدم تحویل به موقع مواد اولیه از طریق پتروشیمی‌ها و بورس کالا و همچنین نوسانات شدید قیمت ارز به شدت در تأمین مواد اولیه شرکت‌ها تأثیر گذاشته است. (صنایع شیمیایی)

- بسیاری از شرکت‌های تولیدی و صنعتی با کمبود شدید نیروی کار روبرو هستند. به دلیل افزایش شدید هزینه‌های زندگی و متناسب نبودن آن با میزان درآمدها نیروی کار ترجیح می‌دهد تا در مشاغل فعالیت کنند که درآمدزایی بیشتری داشته باشد.

- در بسیاری از بخش‌های خدماتی مانند اطلاعات و ارتباطات که طرف تقاضا عمدتاً مشتریان بخش دولتی هستند، به دلیل به روز نشدن نرخ تعرفه‌ها (از سوی سازمان برنامه و بودجه) متناسب با تورم و افزایش نرخ ارز، کسب و کارها به شدت در تأمین هزینه‌های بنگاه با مشکل روبرو هستند و همراه با تعدیل تعداد بالایی از نیروی کار، شرکت را با حداقل نیروی ممکن سرپا نگه داشته‌اند و در آستانه تعطیلی هستند. از این رو لزوم توجه به متناسب سازی نرخ سالانه قراردادهای سال‌های گذشته با توجه به افزایش نرخ ارز ضرورت دارد چرا که شرکت‌ها علیرغم افزایش هزینه‌ها ناچارند با نرخ‌های چندین سال پیش به بخش دولتی خدمات ارائه دهند. (خدمات اطلاعات و ارتباطات)

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید دی ۱۴۰۰

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فراورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و جرم	سایر صنایع
شامخ گروه	۳۷/۸۱	۵۲/۹۲	۵۲/۷۵	۵۳/۹۰	۴۴/۰۰	۵۶/۶۳	۴۴/۶۱	۵۲/۸۶	۴۹/۵۰	۵۰/۴۲	۴۵/۷۵	۵۳/۱۳
مقدار تولید محصولات	۳۷/۵۰	۶۳/۸۹	۵۵/۰۰	۶۰/۰۰	۳۵/۰۰	۶۰/۸۷	۴۲/۱۹	۵۲/۰۴	۴۳/۳۳	۵۰/۰۰	۴۵/۰۰	۷۵/۰۰
میزان سفارشات جدید	۳۱/۲۵	۴۷/۲۲	۴۵/۰۰	۴۸/۰۰	۴۰/۰۰	۵۲/۱۷	۳۷/۵۰	۴۸/۹۸	۴۶/۶۷	۴۷/۹۲	۳۰/۰۰	۳۷/۵۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۴۳/۷۵	۶۱/۱۱	۷۰/۰۰	۵۸/۰۰	۵۵/۰۰	۵۸/۷۰	۵۰/۰۰	۶۲/۲۴	۵۳/۳۳	۵۸/۳۳	۸۰/۰۰	۶۲/۵۰
موجودی مواد اولیه	۳۷/۵۰	۳۰/۵۶	۴۰/۰۰	۴۶/۰۰	۵۰/۰۰	۴۷/۸۳	۴۶/۸۸	۴۵/۹۲	۵۳/۳۳	۴۳/۷۵	۴۵/۰۰	۳۷/۵۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۳/۷۵	۵۲/۷۸	۵۵/۰۰	۵۶/۰۰	۵۰/۰۰	۶۰/۸۷	۵۳/۱۳	۵۶/۱۲	۵۶/۶۷	۵۲/۰۸	۴۵/۰۰	۵۰/۰۰
قیمت خرید مواد اولیه	۹۳/۷۵	۶۹/۴۴	۷۰/۰۰	۷۶/۰۰	۷۵/۰۰	۶۷/۳۹	۷۹/۶۹	۸۰/۶۱	۸۰/۰۰	۶۸/۷۵	۷۰/۰۰	۱۰۰/۰۰
موجودی محصول (انبار)	۶۸/۷۵	۵۰/۰۰	۴۰/۰۰	۵۴/۰۰	۶۵/۰۰	۵۴/۳۵	۵۴/۶۹	۵۰/۰۰	۵۳/۳۳	۳۳/۳۳	۴۵/۰۰	۶۲/۵۰
میزان صادرات کالا	۴۳/۷۵	۴۴/۴۴	۶۰/۰۰	۴۶/۰۰	۵۰/۰۰	۵۲/۱۷	۵۰/۰۰	۴۴/۹۰	۵۳/۳۳	۵۴/۱۷	۴۰/۰۰	۳۷/۵۰
قیمت محصولات تولیدشده	۶۲/۵۰	۶۳/۸۹	۵۰/۰۰	۶۰/۰۰	۶۰/۰۰	۴۸/۹۱	۶۲/۵۰	۵۶/۱۲	۶۳/۳۳	۵۲/۰۸	۶۵/۰۰	۷۵/۰۰
مصرف حامل‌های انرژی	۵۶/۲۵	۵۲/۷۸	۷۵/۰۰	۷۶/۰۰	۶۰/۰۰	۵۸/۷۰	۵۱/۵۶	۷۲/۴۵	۴۶/۶۷	۵۸/۳۳	۶۰/۰۰	۷۵/۰۰
میزان فروش محصولات	۳۱/۲۵	۶۱/۱۱	۵۰/۰۰	۴۰/۰۰	۴۰/۰۰	۵۴/۳۵	۳۷/۵۰	۴۷/۹۶	۵۰/۰۰	۴۵/۸۳	۳۵/۰۰	۵۰/۰۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۳/۷۵	۶۹/۴۴	۷۵/۰۰	۷۸/۰۰	۵۵/۰۰	۶۴/۱۳	۶۰/۹۴	۶۱/۲۲	۴۳/۳۳	۶۸/۷۵	۵۵/۰۰	۶۲/۵۰

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در دسامبر ۲۰۲۱ و ژانویه ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

